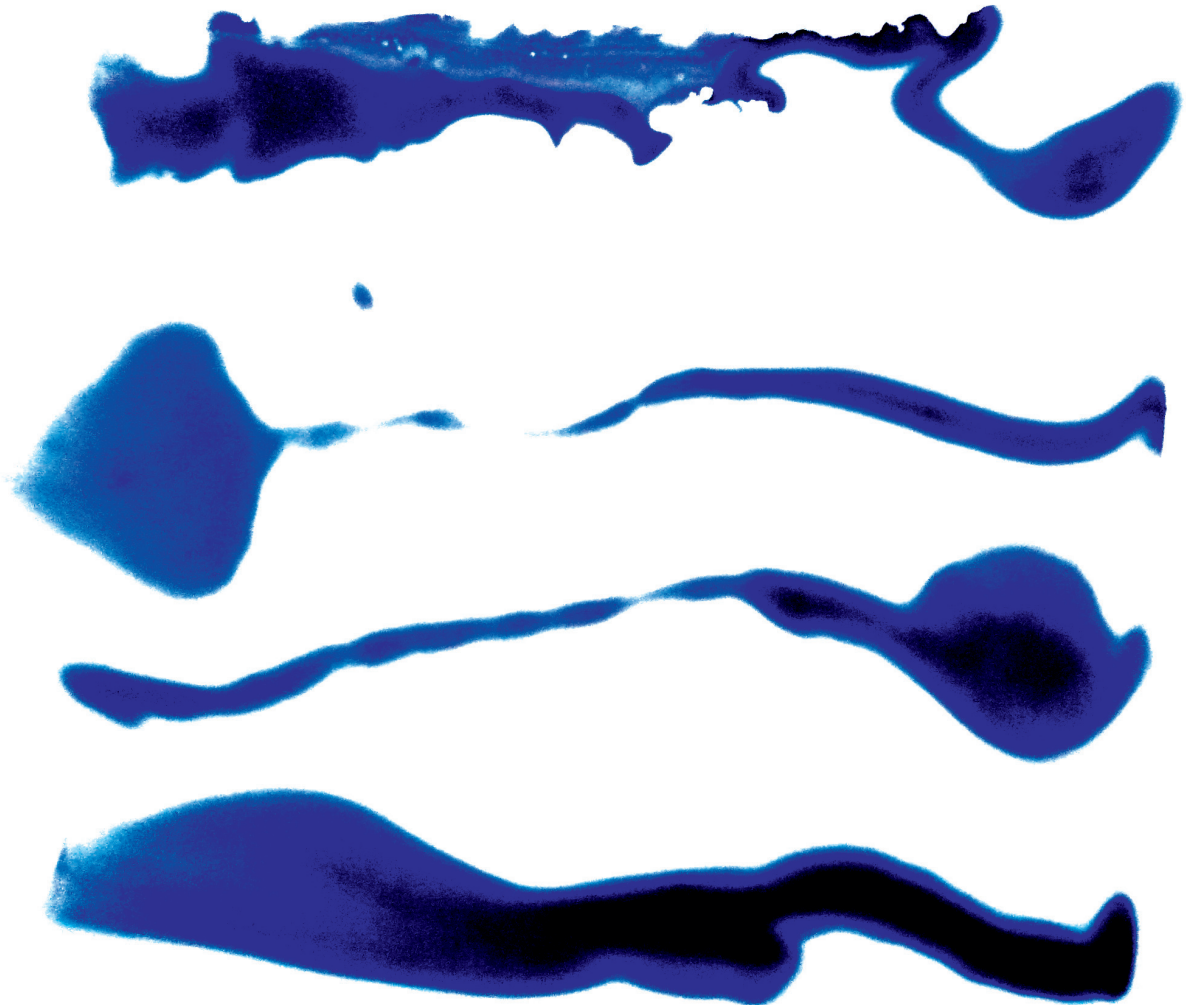

Claes Andersson

Syksyni sumuissa rakastan sinua

SUOMENTANUT JYRKI KIISKINEN

WSOY

Claes Andersson

SYKSYNI
SUMUISSA
RAKASTAN
SINUA

SUOMENTANUT JYRKI KIISKINEN

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ • HELSINKI

Alkuteos Jag älskar dig med mina höstliga dimmor
ilmestyi kokoelmassa *Hjärtats rum. Valda dikter 1962–2012*
(Schildts & Söderströms, 2012).

© CLAES ANDERSSON 2013
SUOMENNOS © JYRKI KIISKINEN 2013
ISBN 978-951-0-39587-5
PAINETTU EU:SSA

Sisällys

(muuttoa odotellessa) 7

I

ERITYINEN PÄIVÄ 9

II

MITÄ NÄYTTÖRUUDUN TAKANA TAPAHTUU? 21

III

PIMEÄSSÄ YÖSSÄ 31

IV

UNIA 47

V

KAHDEKSAN RUNOA RAKKAUDESTA 65

(muuttoa odotellessa)

Ennen muuttoa kirjaa ylös kaikki minkä keräsit ja
inventoi kiinteä ja irtain tavara

Vuode, pöytä, tuolit, matot, huonekasvit ja
unet jotka ahdetaan laatikoihisi

Kirjapinot lattialla ja kellarissa, käsikirjoitukset
vuoteesi alla

Prässätyt kasvit ja aaveet vintillä
Talleta kaikki minkä näit, kuulit, tunsit ja luulet muistavasi

unesi, kauhusi ja se mitä toivoit
Laske kyöneleet jotka uursivat poskesi

Merkitse muistiin ne joita olet kaivannut ja ne joita olet himoinnut
Myös ne joita vihasit ja jotka halusit murhata

Kerää vanhempiesi, lapsiesi ja lastenlapsiesi kuvat
purkkiin jossa on ilmatiivis kansi
niin etteivät aika ja kosteus niitä hävitä

Palauta mieleen ne joita epäilit, ne joihin et luottanut
ja jotka aiheuttivat surua

Ne joita ihailit ja ne harvat joita itserakkaudessaasi palvoit

Listaa huolet ja innostuksen aiheet

Kirjaa tunnollisesti lapsuutesi unet
(niin että voit verrata niitä lapsiesi uniin)

Älä unohda merkitä muistiin kaikkea mistä sinun piti luopua: terveyttä
halua, suuria luuloja ja kateutta

Tallenna myös nöyryytyksien huvi josta uhrina nautit

Älä unohda surumielisyyden valtaa:
miten hallitsit niitä joita väitit rakastavasi

Uurasta uupumatta jotta saisit mukaan kaiken ennen kuin muutat

Tietenkään matkatavara ei välttämättä saavu perille mutta
ainakin tiedät mitä menetit

I

ERITYINEN PÄIVÄ

(ajatukset)

Mitä mietit?

Pelkkiä itsestäänselvyksiä?

Että syksy tulee, ja linnut kerääntyvät suuriksi parviksi
ennen kuin taas jättävät meidät, että
elämä virtaa pois ajan sulamisvesien mukana?

Vai pohditko että olisi upeaa, jos lähelläsi olisi
toinen ihminen, että muistot ovat tulevaisuuttamme
ja yhtä epävakaita kuin liha ja rakkaus?

Ajatteletko iloa?

Sitä mitä tunnet kun vaellat syksyisessä metsässä, tai
uit harmaan joen vedessä,
ajatteletko lapsuuttasi, lapsiesi vanhuutta tai
niitä jotka eivät ole vielä saaneet syntyä?

Kaikkia syntymättömiä ja kuolleita, jotka ovat
kanssamme täällä, mutta eivät vie meiltä tilaa?

(linnununia)

Mistä linnut näkevät unia?

Onko valkoisen joutsenen uni valkeampi kuin mustan?

Onko kolibrin uni pienempi kuin kotkan?

Mistä perhonen uneksii?

Hyttysnaaras näkee varmaan unta ihmisverestäsi?

Uneksiiko kissa koirista?

Näkeekö siili silkkiunia?

Uneksiiko papukaija häkistä jossa on oma sisäänkäynti?

Mistä kuusi uneksii, ehkä siitä että näkisi viimein

koivunsa alasti?

Entä koivu, näkeekö se unta että siitä tulisi tuulen morsian?

Uneton, minne unesi joutuivat?

Entä hän joka juuri kuoli, mistä hän uneksii arkussaan?

(ei kai sentään madonsyömistä enkeleistä?)

Leski joka uneksii alati olevansa kuollut, haluaako hän vielä

kerran sulautua mieheensä?

Miksi minä, joka olen niin iloinen, näen kamalia unia?

Uneksiiko joku minusta yhtä ihanasti kuin minä sinusta?
Kuin vuolaasti itkevä mustaleima-emmentaljuusto, ohuina
säilötyn hellyyden siivuina?

Kun uneksin kuolleesta isästäni, kuuleeko hän untani?
Tiedän että äiti ainakin tuntee sen nahoissaan, jos nyt
mitään niin tyhmää voi sanoa

Unet kuuluvat elämään mutta ovatko ne myös osa meitä
kun olemme palaneet tuhkaksi ja muuttuneet maaksi?
Jäävätkö unet jälkeemme savuun ja tuhkaan?

(kieleni kärjellä piirrän kuvan paratiisista)

Unen pimiössä kehitän kuvan sinusta

Tässä on niitty, siellä näkyy eläviä ja kuolleita kukkia

Sinä ylität niityn nauraen, alasti

Musiikki on kimalaisenpörinää ja variksenraakuntaa vailla sordiinoa

Ruuhon on painautunut pyöreän takapuolesi jälki

Etananlima navassasi kiiltää kuin timantti

Mutta kieleni kärjellä piirrän kuvan paratiisista

(elävät sanat)

Kuuntelen aamun lupauksia eivätkä käteni

ole enää mustat

Huone hengittää, ikkunat avaavat silmänsä,

ovi narisee ja hymyilee

Mitä salaisuuksia seinät kuiskaavat?

Olen huone lattia ja ikkunat ja kesä

on muuttanut meille oven läpi

Aurinko kutittaa vasikan korvaa niin että se alkaa tanssia

Mikä hurmos!

Enää en jähmety epäilyksi ja jääksi, mitkään kahleet

eivät rajoita olemassaoloani

Aamu tuo tullessaan kasvun ja ääneni

muodostaa eläviä sanoja

(kesä on ohi)

Kesä on ohi, sydän on kohmeessa
ja temppuilee
Muistelen sitä mitä en ole vielä unohtanut
Kutakin ikääni: kolmivuotiasta, tai rakastuneen viattomuutta,
aviomiestä ja tuoretta isää
Olen oma isäni ja poikani ja tyttäreni, oma
isänisäni ja äidinisäni
Näen uusin silmin sen mitä en aiemmin huomannut
Korkean kirkkaan taivaan, valon, puut, leikkivät lapset
puiden alla
Matkaan Jumalan vehreiden niittyjen yli kun Glenn Gould soittaa
Bachin Goldberg-muunnelmia
Nauran kovalla äänellä ilman syytä
Tutkin kuolinilmoitukset tarkkaan nähdäkseni kuinka moni
vainaja on minua nuorempi
Tajuan miten helppoa on kadota, kun minut nukutetaan poliklinikalla
(kuin sammuttaisi pöytälampan)
Ennen valon sammumista ajattelen ystäviä, heitä
kaipaen jo nyt
Vihdoin näen jotain mikä kätkettiin väärään suuntaan
kääntyneeltä katseeltani

(erityinen päivä)

Sellaisesta päivästä voi vain uneksia
Heräsin Bachin preludeihin, jumalainen Wanda Landowska
tulkitsi niitä cembalolla

Kun nousin vuoteesta huomasin että kaulani rypyt
olivat kadonneet, minulla oli nyt sileä joutsenenkaula
Lisäksi olin laihtunut yön aikana kuusitoista kiloa

Nainen jota rakastin seisoj alasti edessäni ja ojensi
vastaleivottuja kanelipullia
Hän oli keittänyt hyvää Pirkka-kahvia uudessa moka-keitinissä

Irlanninsetterimme oli hakenut päivän lehdet, ruotsalaisen
suomalaisen ja Financial Timesin
Lämpötila ulkona oli noin kaksikymmentä astetta
oli aurinkoista ja leuto kaakkoistuuli puhalsi

Näytti kuin myös pihavarpuet olisivat ymmärtäneet että tänään
oli aivan erityinen ilon päivä
Joimme kahvin ja nautimme pullasta ennen kuin rakastelimme
motorisoidussa vuoteessamme

Kaikilla oli vapaapäivä, finanssikriisi oli ratkennut ja
unioni otti jalomielisenä vastaan uusia jäseniä
Tällaisena päivänä kaikki tajuavat että elämä on saatu elettaväksi ja
huolet maton alle lakaistaviksi

Avasimme kahdeksantoistavuotiaan mallasviskin
ja kippasimme sen tavallisen kraanaveden kanssa kurkkuun
Oli upeaa tulla känniin ja löytää itsensä
tänä erityisenä päivänä

Arki kyllä rikkoo aikanaan ilomme (aavistimme)
ja pimentää ystävyiden ja lumon
Joka tekee siitä elämisen arvoista

(kätesi)

Jokin käsissäsi – se jäi mieleen
Kaksi levotonta yölintua jotka koskettivat poskeani
ennen kuin lensivät pois
jättivät jälkeensä avaruuden, rauhattomuuden, pilven
viljapellon ja villieläinten jälkiä
Entä mitä tapahtui toiselle jalallesi, sille jossa ei ollut sukkaa?

II

MITÄ NÄYTTÖRUUDUN TAKANA TAPAHTUU?

»Sellaisesta päivästä voi vain uneksia
Heräsin Bachin preludeihin, jumalainen Wanda Landowska
tulkitsi niitä cembalolla

Kun nousin vuoteesta huomasin että kaulani rypyt
olivat kadonneet, minulla oli nyt sileä joutsenenkaula
Lisäksi olin laihtunut yön aikana kuusitoista kiloa

Nainen jota rakastin seisoj alasti edessäni ja ojensi
vastaleivottuja kanelipullia
Hän oli keittänyt hyvää Pirkka-kahvia uudessa moka-keitinissä»

Katkelma runosta (erityinen päivä)

82.2 ISBN 978-951-0-39587-5

9 789510 395875

